

7. Voorstel Vernieuwing partijstructuur

Inleiding en achtergrond

Op het Unie- en Ledencongres van 13 april 2013 is een voorstel van het Landelijk Bestuur besproken onder de titel Partijvernieuwing. Na een levendige discussie bleken de voorstellen, die mede waren gebaseerd op de uitkomsten van een werkconferentie eind 2012, nog niet rijp voor besluitvorming. Wel werd er een peiling gehouden, die de richting van de partijvernieuwing zou bepalen. De peiling gaf het Landelijk Bestuur aanleiding om de voorgestelde weg verder te verkennen en om met aanvullende en verduidelijkende informatie en voorstellen te komen. Daartoe heeft het Landelijk Bestuur in april 2013 een commissie Vernieuwing partijstructuur ingesteld.

Deze commissie heeft de partij gediend met een rapport, welke separaat aan dit voorstel ter bespreking aan het Uniecongres is aangeboden. Het Landelijk Bestuur heeft het rapport eveneens besproken, en wel in zijn vergadering van woensdag 9 oktober 2013. Dit heeft tot een voorsteltekst geleid, die aan het einde van dit stuk zal worden weergegeven.

Voordat de concrete voorsteltekst gegeven en toegelicht wordt, volgt echter eerst een korte terugblik op het Uniecongres van 13 april en op de bewandelde weg tot nu toe.

Terugblik op 13 april

Tijdens en ook na het congres bereikten het Landelijk Bestuur meerdere signalen, waarvan in ieder geval de volgende drie om een reactie vragen:

1. Er is bij veel kiesverenigingen herkenning en een gedeelde behoefte om echt werk te maken van de partijvernieuwing.
2. In de notitie Partijvernieuwing van april was de relatie tussen de aangestipte problematiek en de voorgestelde oplossingen niet helder genoeg.
3. De vitaliteit van kiesverenigingen werd hierin onvoldoende op waarde werd geschat. Het geschetste beeld werd niet door iedereen herkend.

Ad 1

Er bleek veel herkenning bij wat het Landelijk Bestuur in haar notitie van april schreef. De peilingen over de voorstellen gaven op belangrijke onderdelen ook het beeld dat een groot deel van de kiesverenigingen het traject dat het bestuur wilde inzetten, steunde. Het bestuur benadrukt dat het zijn inzet is om de vernieuwing van de partijstructuur zo vorm te geven, dat bij zo veel mogelijk en liefst bij alle betrokkenen draagvlak daarvoor aanwezig is. Het rapport van de commissie Vernieuwing partijstructuur geeft daartoe een stevige basis.

Ad 2

De commissie Partijvernieuwing benoemt bij "Het waarom van de partijvernieuwing" (paragraaf 3) heel helder wat de reden voor de partijvernieuwing is:

- de verbetering van de interne partijdemocratie
- het in overeenstemming brengen van 'theorie' en 'praktijk' van de partijorganisatie

Het Landelijk Bestuur voegt daar volledigheidshalve graag aan toe wat redenen *niet* zijn. De eerdere notitie Partijvernieuwing en de daarbij horende voorstellen waren op dat punt misschien wat onduidelijk. Het wekte bij een deel van de kiesverenigingsbesturen de indruk dat de voorstellen van het Landelijk Bestuur de antwoorden zouden moeten zijn op tal van mogelijke problemen en issues binnen de partij. Zowel issues die de structuur als de cultuur betroffen. En dat kan natuurlijk niet. Zo'n koppeling valt ook niet te maken. Als die indruk is ontstaan, wil het bestuur die graag wegnemen.

Ad 3

Ook is door een aantal kiesverenigingen benoemd dat het geschetste beeld van de kiesverenigingen en hun besturen niet werd herkend. Dit beeld zou (te) negatief zijn en afbreuk doen aan het werk in de plaatselijke context wordt gedaan. Mocht dit beeld zijn ontstaan, laat dan helder zijn dat dit absoluut de bedoeling niet is geweest. Met de commissie is het Landelijk Bestuur van mening dat onze organisatie kan bestaan juist dank zij de verwortelde lokale verbanden. Van daaruit zijn de ChristenUnie en voorlopers GPV en RPF immers ook ontstaan.

Beoordeling rapport Commissie Partijvernieuwing

Het Landelijk Bestuur heeft met instemming kennis genomen van het rapport van de commissie Partijvernieuwing. Het bestuur volgt de lijn en de aanbevelingen die in het rapport staan. De commissie is in het "hoe van de partijvernieuwing" met name ingegaan op aspecten die op het congres van april 2013 in de peiling als positief werden geduid. Het Landelijk Bestuur meent dat de commissie met de keuze voor fasering de overzichtelijkheid en de behapbaarheid van het proces enorm heeft geholpen.

De essentie van het rapport wil het Landelijk Bestuur dan ook in concrete voorstellen omzetten. Per voorstel zullen daarbij -waar nodig- aanvullingen volgen.

Voorstel Vernieuwing partijstructuur

Het Landelijk Bestuur,

na kennis te hebben genomen van het rapport Vernieuwing Partijstructuur,

stelt aan het Uniecongres, in vergadering bijeen op 23 november 2013 in De Schuilplaats te Ede, voor:

1. dat het Landelijk Bestuur het Uniecongres in juni 2014 dient met een voorstel inhoudende een statutenwijziging die het mogelijk maakt dat individuele leden lid kunnen worden van de landelijke ChristenUnie,
2. om in die statuten het stemrecht van kiesverenigingen en individuele leden als volgt te regelen:
 - a. iedere kiesvereniging heeft een aantal stemmen gelijk aan haar ledental gedeeld door vijfenzeventig, afgerond naar boven,
 - b. ieder individueel lid heeft één stem,
 - c. andere geledingen hebben als zodanig geen stemrecht,
3. om de op basis van voorstel 2 verkregen stemmenverhouding eveneens toe te passen op het stemrecht in de algemene vergaderingen van Provinciale Unies,
4. dat het Landelijk Bestuur het Uniecongres in juni 2014 dient met
 - a. een analyse van de bestaande reglementen om te zien of en zo ja, hoe deze reglementen door de voorgenomen statutenwijziging worden beïnvloed en
 - b. eventuele wijzigingsvoorstellen van deze reglementen,
5. dat het Landelijk Bestuur het Uniecongres op zijn vroegst in het najaar van 2014 dient met overige voorstellen betreffende vernieuwing van de partijstructuur.

Toelichting

Ad 1

Voor een toelichting op het principe dat naast kiesverenigingen ook individuele leden spreek- en stemrecht zouden moeten hebben, verwijst het Landelijk Bestuur naar de toelichting van de commissie in het Rapport Vernieuwing partijstructuur, paragraaf 3.1.

Ad 2

Voor een toelichting op hoe dit principe vorm zou moeten krijgen, verwijst het Landelijk Bestuur naar de toelichting van de commissie in het Rapport Vernieuwing partijstructuur, paragraaf 4.1.

Het Landelijk Bestuur stelt voor om in de nieuwe setting niet langer (ook) stemrecht te geven aan jongerenorganisatie PerspectieF en de Bestuurdersvereniging. Het stemrecht blijft op die manier voorbehouden aan de leden. Dit laat onverlet dat PerspectieF'ers en leden van de Bestuurdersvereniging invloed houden. Immers, er is voor alle leden spreek- en stemrecht, ook voor combi-leden van PerspectieF en leden van de Bestuurdersvereniging. Ten aanzien van motie- en amendementsrecht, constateert het Landelijk Bestuur dat de commissie de waardevolle suggestie doet om die rechten (ook) aan geledingen als zodanig te geven, waardoor het voor geledingen relatief gemakkelijk blijft om moties en amendementen in te dienen. In het voorstel voor statutenwijziging zal - in combinatie met wat bij voorstel 3 staat toegelicht- deze suggestie worden meegenomen.

Ad 3

In lijn met het betoog beveelt de commissie aan om het hybride stelsysteem ook voor Provinciale Unies te laten gelden. Het Landelijk Bestuur is het hier mee eens. Het is niet logisch om individuele leden wel lokaal en landelijk, maar niet provinciaal bij besluitvorming te betrekken.

Ad 4

Dit voorstel is een logisch vervolg op voorstel 2. Op voorhand valt in ieder geval te verwachten dat er een samenvoeging van het Reglement Uniecongres en het Reglement Ledencongres komt; een onderscheid tussen beide congresvormen is er in de nieuwe setting immers niet meer. Maar allicht dat ook andere reglementen op de nieuwe situatie moeten worden aangepast.

Ad 5

Het Landelijk Bestuur volgt de voorgestelde fasering van de commissie Vernieuwing Partijstructuur. Dat betekent dat er in fase 1 niet gesproken wordt over de juridische vorm van de lokale verbanden. Dat volgt later.